

Abala Afoyemọ

Orọ Akọṣọ Lilo akojọ-fayẹwo iwakiri ti pato orilẹ-ede lati se apejuwe isẹ ajakale-arun ayọkẹlẹ le serànlọwọ fún awọn ipinnu nipa akoko fun abẹrẹ ajasara jak;alẹ-arun ayọkẹlẹ. A se atupale akojọ-fayẹwo iwakiri lati awọn orilẹ-ede Afirika lati se afihan akoko ti awọn ajakale-arun ayọkẹlẹ akoko lati se itoni fun awọn ilana abẹrẹ ajasara orilẹ-ede.

Awọn ọna ise A lo akojọ-fayẹwo sentinel ti o wa ni arọwọto awujọ lati awọn orilẹ-ede ti n se ijabọ si Global Influenza Surveillance and Response (GISRS) pẹlu awọn ọdun 3 si 10 ti akojọ-fayẹwo ti a gba l’akoko ọdun 2010 si 2019. A se isiro isikiri didara ọlọṣẹ 3 ti ipin ti awọn ayẹwo ti o dara fun ọlọṣẹ àjàkálẹ-arun ayọkẹlẹ ati işiro akoko ajakale-arun nipa lilo ọna apapọ iwontunwonsi. Awọn ibẹrẹ ati ipari ti ajakale-arun koṣkan ni a salaye gegẹbi ọṣẹ àkọkọ nigbati ipin naa ba ti koja tabi lo si isalẹ aropin ọdọdun, ni sişentele, fun ọṣẹ ≥mẹta tabi ju beẹlọ to telera. A pin awọn orilẹ-ede si awọn ọna ajakale-arun marun: Ẹya-Aye Àríwá (NH) ajakale-àrùn ti o waye ni Osu Kẹwa-Oşu Kẹta, Ẹya-Aye Gusu (SH) ti o waye ni Osu Kẹrin-Oşu Kẹsan, ni pataki Ẹya-Aye Àríwá pẹlu diẹ ninu işe ajakale-arun ni awọn oşu ẹya-aye gúsù, ni pataki ẹya-aye gúsù pẹlu diẹ ninu işe ajakale-arun ni awọn oşu ẹya-aye àríwá, ati gbigbe arun ayọkẹlẹ ni gbogbo ọdun laisi akiyesi ẹya-aye àríwá tabi ẹya-aye gúsù ijẹgàba (kosi apẹrẹ tó f’oju han).

Awọn awari Ninu awọn orilẹ-ede merinlelogbọn to njabọ akọjọ-orọ si FluNet, meṣedogbọn ní ó-keere-jù ọdun mẹta akọjọ-orọ, eyiti o nsoju merindinlaadọta ninu ọgọrun (46%) awọn orilẹ-ede ni Afirika ati mọkandinlaadọrun ninu ọgọrun (89%) awọn eniyan Afirika. Awọn orilẹ-ede fun iwadii ti jabọ esi wipe àwọn àbájáde kòkòrò-afàisàn eemi ti RT-PCR fun apapọ apere 503,609 (ti agbedemeji jẹ 12971 [IQR 9607 – 20960] fun orilẹ-ede-ọdun) ninu eyiti 74001 (15%; agbedemeji 2078 [IQR 1087 – 3008] fun orilẹ-ede-ọdun) jẹ ohun rere fun awọn kòkòrò-afàisàn arun ayọkẹlẹ. Awọn ajakalẹ arun 248 waye ni gbogbo akọjọ-orọ ti 236 awọn ọdún orilẹ-ede (agbedemeji: 10; [gbedeke: 7-10] fun orilẹ-ede kookan). Awọn orilẹ-ede mẹfa (24%) ní ilana ẹya-aye àríwá (Algeria, Egypt, Tunisia, Burkina Faso, Niger, ati Morocco). Mejo (32%) ní apẹrẹ ẹya-aye àríwá àkọkọ pẹlu diẹ ninu awọn ajakale-arun ẹya-aye gúsù (Cameroon, Ethiopia, Mali, Nigeria, Senegal, Togo, Tanzania, ati Mozambique). Męta (12%) ní apẹrẹ ẹya-aye gúsù akọkọ pẹlu diẹ ninu awọn ajakale-arun ẹya-aye àríwá (Ghana, Kenya, ati Uganda). Męta (12%) ni apẹrẹ ẹya-aye Gúsù (Central African Republic, Zambia, ati South Africa). Marun (20%) kò ni apẹrẹ to fojuhan (Cote D’Ivoire, DR Congo, Madagascar, Mauritius, ati Rwanda).

Itumọ Ọpọ awọn orilẹ-ede ní awọn àkókò ajakale-arun ayọkẹlẹ ti o şe é dámọ ti a le lo lati sọ fun awọn alaşe ti işe arun igba alálásikò ati igbà alásikò, itọşona akoko ajasara, ati igbega awọn ilowosi kiakia.

Isonigbọwọ Ko si